

ИЗВЕШТАЈ О УЧЕШЋУ НА НЕДЕЉИ КВАЛИТЕТА 2011

Традиционална манифестација НЕДЕЉА КВАЛИТЕТА 2011 одржана је јубиларни 20. пут у Центру Сава од 9. до 11. марта 2011. у организацији Фонда са културу квалитета и изврсност (FQCE) и часописа „Квалитет“, а под покровитељством Министарства економије и регионалног развоја Србије (МЕРРС). Суорганизатор скупа била је Привредна комора Србије (ПКС), а генерални спонзор Carlsberg Србија.

Тродневни скуп окупио је више од 150 стручњака из области квалитета и пословне изврсности из Словеније, Хрватске, Црне Горе, Републике Српске и Србије. Манифестацију је отворила Јелена Поповић, помоћник министра и руководилац Сектора за инфраструктуру система квалитета у оквиру МЕРРС. Она је подсетила да је у овој области заокружена законска и подзаконска регулатива – донета су четири системска закона (стандардизација – метрологија – акредитација - оцењивање усаглашености) и 45 подзаконских докумената и да се наставља са преношењем и применом европске регулативе у наше законодавство. У томе је остварена успешна сарадња са Институтом за стандардизацију Србије (ИСС), чији је директор, мр Иван Крстић, у поздравној речи истакао да је ИСС са 95 чланова и 60 запослених до сада преузео више од 10 хиљада европских стандарда и да је половином децембра 2010 сертифициовао своје системе менаџмента квалитетом према ИСО 9001 и менаџмента заштитом информација према ИСО 27001.

Скуп су поздравили и проф др Милан Перовић у име програма Владе Црне Горе за квалитет, Института за стандардизацију и Акредитационог тела Црне Горе и Центра за квалитет машинског факултета у Подгорици, проф др Марко Бешкер, у име Хрватском друштва менаџера квалитетом и Владимир Трајковић, председник FQCE и директор предузећа „Пословна политика“, издавача часописа „Квалитет“. Свечаном отварању скупа присуствовао је и Младен Симовић, као председник Управног одбора FQCE.

Скуп се одвијао кроз 6 сесија (уводне теме, 5 сесија са радовима аутора), на којима је изложено 29 радова са укупно 49 аутора, и округли сто.

Поред стандардних тема везаних за системе менаџмента квалитетом, доминирале су теме које су се односиле на:

- Развој конкурентности и заштита потрошача.
- Друштвену одговорност предузећа
- Менаџмент квалитетом хране
- Системе менаџмента заштитом животне средине

Од три уводна излагања, посебно бих издвојио излагање мр Милана Ивановића (LRQA), који се бавио стањем менаџмента у привредним организацијама у Србији. Изнето је неколико карактеристичних података:

- Тренд индустријске производње у задње две деценије је готово хоризонталан, на нивоу 40-50% од нивоа из 1990 године, упркос значајнијим променама у политичкој сфери и интензивном приливу инвестиција споља
- Према подацима Светског економског форума, од 139 држава, Србија се налази на 96. месту по конкурентности, на 134. месту по усвајању нових технологија и 134. месту по ефективности (учинку) управних одбора
- Од око 90 хиљада предузећа у току 2009., 23000 нису имала ни једног запосленог, 97% имала су мање од 50 запослених, 0,6% преко 250 запослених, а свега 50 предузећа имало је преко 1000 запослених
- У Србији је прихваћен модел либералног капитализма заснован на потрошњи, који је у свету напуштен јер није дао резултате
- Концепт малих и средњих предузећа (МСП) није могао да заживи у пуној мери јер се заснива на томе да мала предузећа допуњују рад великих система, а њих нема.

Из свега наведеног аутор је закључио да постоји озбиљан проблем менаџмента, да постоји веома мали број организација са развојним могућностима и да је један од могућих путева да се наше организације укључе у велике ланце снабдевања који ће кроз трансфер знања везаних за технологију и менаџмент омогућити развојну компоненту.

Значајно место припало је сегменту друштвене одговорности предузећа, присутно не само као један од три уводна рада већ и кроз тему округлог стола која се односила на награду Оскар квалитета као програм и алат за друштвену одговорност организација - Company Social Responsibility (CSR). Излагач по овој теми, уводничар и модератор округлог стола био је Владимир Симић (Euroquality), један од главних покретача покрета за квалитет и пословну изврсност у Србији. Он је подсетио на стандард ISO 26000 који се односи на CSR, према коме се организације не сертифицију, али се кроз њега успоставља један модел одговорности компанија према друштву у коме делују, односно модел одговорности компанија да својим пословањем не угрожавају своје окружење и да обезбеђују одрживи развој тј. развој који је могуће остварити а да се не угрози будућност генерација које долазе. Истакнуто је да у свету постоји много модела који се односе на ову тему, али да примена било кога од њих представља подршку одговорнијем приступу организација према свом окружењу кроз усаглашеност са одабраним моделом, активности које ће спречавати штетне последице по окружење и које ће доносити додатну вредност за организацију која модел примењује.

Од изложених радова издвојио бих два, која су се бавила позицијом потрошача. У првом од њих, који се односи на менаџмент квалитетом хране (аутор проф др Радомир Радовановић, Пољопривредни факултет у Београду), разматрана је одговорност потрошача за сопствену безбедност од неисправне хране. Изнета су два податка – један, по коме се скоро 75% инцидана везаних за неисправну храну дешава у самим домаћинствима, и други, који указује на структуру извора из кога су набављани прехранбени производи код којих су постојали проблеми - на производе купљене у продавницама одлази 60-65%, за производе купљене на пијаци 30-35%, а на осталим местима свега 10%, што указује на чињеницу да потрошачи морају обратити посебну пажњу приликом куповине, као прву меру за заштиту своје безбедности. Други рад био је посвећен теми везаној за заштиту потрошача кроз механизам повлачења производа (Product recall) који имају неки ризик за потрошача, и искуствима на тржиштима ЕУ и УСА, аутори Маринко Укропина и Јован Бабић (SGS). Од 2003 у Европи постоји посебан систем за брзо извештавање о опасним производима широке потрошње (познат као RAPEX), који обухвата све производе сем прехранбених и фармацеутских и медицинских средстава. Искуства указују да број нотификација из године у годину расте, али не због пада квалитета производа већ због јачања свести и веће сарадње на међународном нивоу. Подаци показују да је главни тип ризика хемијски (26%) и ризик од повреда (21%), а затим ризик од струјног удара (14%). Према подацима тела RAPEX у Европи и CPSC у УСА, дневно се у свету реализује око 10 повлачења производа.

На скупу су били присутни и стручњаци из Енергопројекта, из Ентела (1), Опреме (2) и Високоградње (1). На стручном делу скупа, изложен је и један рад - на другој сесији изложио сам рад под насловом “Менаџмент ризицима у системима менаџмента у организацији”, који се бавио елементима менаџмента ризицима у стандардима менаџмента квалитетом заштитом животне средине, безбедношћу и здрављем на раду, квалитетом храмe и заштитом информација.

Руководилац Службе IMS

Др Радослав Раковић, дипл.инж.

Београд, 14/03/2011.